

Afdeling Strategie en Ontwikkeling
Onderwerp De vloer lager, de lat hoger

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

De leden van de gemeenteraad van Groningen
te
GRONINGEN

GRIFFIE	
reg.nr.	GR08.1626364
ingek.	22 MEI 2008
class.	-2.07.51
te beh. door:	GR
kopie gez. aan:	

Wij zijn met het openbaar vervoer bereikbaar, buslijnen 1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Informatie over vertrektijden krijgt u via 0900-92 92

Telefoon (050) 367 76 24 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD 08.1624285

Datum 15-05-2008 Uw brief van
22 MEI 2008

Uw kenmerk

In uw antwoord graag datum en kenmerk vermelden.

E-mailadres
bestuursdienst@bsd.groningen.nl

Website

Geachte heer, mevrouw,

Op 30 januari 2008 heeft u het Initiatiefvoorstel van het CDA met de titel "De vloer lager, de lat hoger" vastgesteld. U heeft ons gevraagd de aanbevelingen uit te werken en hierover aan u te rapporteren. Dat doen we met deze brief.

Het gehandicaptenbeleid heeft in Groningen al meer dan 25 jaar onze aandacht. Dat uw raad ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van de Adviesraad voor het Gehandicaptenbeleid een symposium heeft georganiseerd, heeft een nieuwe impuls opgeleverd. Uit de conferentie kwam naar voren dat er in onze gemeente op de verschillende terreinen al veel aandacht is voor belemmeringen van mensen met een beperking, zeker in vergelijking met andere steden in Nederland. Maar natuurlijk kan het nog meer en nog beter.

De adviezen die zijn voortgekomen uit het symposium met de toepasselijke naam "De vloer lager, de lat hoger", hebben wij voor een belangrijk deel meegenomen bij het opstellen van het Meerjarenprogramma Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo); zonder dat dit overigens nadrukkelijk zo is benoemd. Dat gaan we hier niet allemaal herhalen. In deze brief behandelen we de verschillende aanbevelingen uit het Initiatiefvoorstel.

I. De stad toegankelijk voor iedereen: voorstellen voor verbetering van het openbaar vervoer.

1. Het Openbaar vervoer zien wij graag beter toegankelijk voor mensen met een beperking. In het kader van de aanbesteding van het busvervoer in de stad is daar rekening mee gehouden, waardoor het stadsbusmaterieel bijna geheel is vervangen door lage-vloer bussen. Ook zijn we al een eind op weg met het aanpassen van de bushaltes. In het kader van het project "Schoon, heel en veilig" zijn we daar in 2005 al mee gestart (Paddepoel). Vervolgens zijn er in het kader van

het project van de Provincie Groningen haltes verhoogd bij het UMCG, bij de Grote Markt en bij Kardinge. Ook het afgelopen jaar zijn er 10 haltes toegankelijk gemaakt en is de aanleg van toegankelijke haltes standaard meegenomen bij nieuwe projecten c.q. groot onderhoud. Dan is het ook mogelijk goed te letten op de aansluiting van de bushaltes op de omgeving: geen stoepranden, geen obstakels e.d. Dit is vaak moeilijker wanneer bushaltes in bestaande situaties worden verhoogd. Dan is het afhankelijk van de beschikbare ruimte of deze goed kunnen worden aangesloten op de omgeving. Voor de komende tijd hebben de haltes aan het Zuiderdiep en de Munnekeholm prioriteit om aangepast te worden.

2. In het Meerjarenprogramma Wmo hebben we opgenomen dat we werk gaan maken van het inclusief beleid en dat we dit jaar prioriteit geven o.a. aan mobiliteit. Daarbij hoort de bereikbaarheid van het openbaar vervoer, ook de trein. We zullen dan ook in dat kader nagaan of er verbetering nodig is van de routes naar de treinstations.
3. Beter toegankelijk openbaar vervoer past helemaal in ons Wmo beleid. Het geeft de betrokkenen meer mogelijkheden zelfstandig deel te nemen aan het maatschappelijk leven en vermindert, naar wij verwachten, het beroep op een individuele vervoersvoorziening. De onder 1. genoemde maatregel is nog maar voor een deel van de Wmo doelgroep een verbetering.

Om nog meer mensen te voorzien van passend openbaar vervoer zijn we bezig samen met het OV-Bureau Groningen Drenthe een pilot te starten om een buslijn volledig Wmo *proof* te maken. Op basis van een analyse van Wmo-vervoersrelaties wordt in eerste instantie gedacht aan lijn 5. Naast het treffen van fysieke maatregelen, zoals toegankelijke bushaltes (veel haltes langs deze route zijn al aangepast), wordt ook gedacht aan begeleiding op de bus, hulp bij het in- en uitstappen en aan scholing van buschauffeurs. Medewerking van OV- Bureau en Arriva is hierbij nodig, maar ook van de STIP's (Steun- en informatiepunten) en ketenondersteuners. Met deze laatste twee overleggen wij over de inzet van vrijwilligers op de bus en over de informatievoorziening aan belanghebbenden. We streven ernaar om in het najaar van 2008 te starten met deze pilot.

4. Door de landelijke eisen die worden gesteld aan het Openbaar vervoer, de aandacht van de provincie en gelet op de goede samenwerking binnen het OV Bureau, zien wij geen reden zelf de planning ter hand te nemen noch daarnaar onderzoek te doen. Er wordt op dit moment in goed overleg hard gewerkt aan kwaliteitsverbetering en aan alternatieven voor Wmo vervoer. Wij willen eerst die resultaten en ervaringen afwachten.

II. Consumentgericht bouwen in een overspannen woningmarkt: voorstellen tot het aanscherpen van het Groninger Woonkeur.

1. We hebben recent de Groninger Woonkwaliteit geëvalueerd en een voorstel gedaan voor een nieuwe GWk. Daarin is de toegankelijkheid voor ouderen en mensen met beperkingen een belangrijk speerpunt. In het nieuwe pakket zijn extra voorzieningen opgenomen. De ouderenbonden verenigd in het SOOG, de Ouderenraad en de Adviesraad voor het gehandicaptenbeleid zijn betrokken bij discussies over de GWk en in de nieuwe werkwijze is opgenomen dat ze kunnen reageren op GWk adviezen. Het SOOG is ook vertegenwoordigd in de Adviescommissie GWk. Daarmee is er bij de plannen aandacht vanuit de groepen ouderen en mensen met beperkingen.
Hoe mensen met beperkingen meer kunnen worden betrokken bij bouw- en stedenbouwkundige plannen, zullen we met vertegenwoordigers van de verschillende doelgroepen bespreken.
2. Onze procedures zijn er op gericht daar waar mogelijk aanpassingen van aanvang af mee te nemen. Zoals aangegeven in het GWk voorstel worden in wooncomplexen in woonservicegebieden zaken als elektronisch bedienbare deuren en stallingsruimte voor scootmobielen op voorhand meegenomen. Maar niet voor alle aanpassingen is anticiperen wenselijk of mogelijk.
3. + 4. Utrecht is naast Groningen de enige gemeente in Nederland waar woonkwaliteit vergaand in de processen is opgenomen. In Utrecht werken ze met een extern adviesbureau "Woonster". Dit bureau *screent* op vijf types certificaten vergelijkbaar met onze GWk, maar met hogere eisen.
Wij hebben onze prioriteit gelegd bij het meekrijgen van alle partijen en kiezen daarom voor onze aanpak zoals geschetst in de voorstellen over de vernieuwde GWk en niet voor het Utrechtse model.

III. Voorstellen voor verbetering van deelname aan onderwijs en het arbeidsproces.

1. In ons gemeentelijk beleid gaan we op alle terreinen meer aandacht schenken aan mensen met andere dan lichamelijke beperkingen (zie Meerjarenprogramma Wmo). De dienst Sociale Zaken en Werk voert al een actief beleid om de arbeidsparticipatie van haar klanten met belemmeringen te vergroten. In het kader van dit beleid worden diverse activiteiten ontplooid. Zo zijn er trajecten ingekocht voor mensen met niet-lichamelijke belemmeringen bij onder andere Museum Technisch Werken, het project Individuele Plaatsing en Steun (IPS) van het Universitair Psychiatrisch Centrum en WPG (activeringstrajecten voor bewoners van het Ommelandershuis). In het

dak- en thuislozenteam is een consultant werk werkzaam om deze doelgroep te ondersteunen bij het vinden van werk of een zinvolle dagbesteding, overigens met veel succes. Twee medewerkers van zorginstellingen zijn op detachingsbasis werkzaam bij de dienst om consultants te adviseren. Belangrijk om in dit kader te noemen is ook Diagnose@work, gericht op het in beeld brengen van mogelijkheden en belemmeringen van langdurig uitkeringsgerechtigden. Oftewel: allemaal voorbeelden waaruit mag blijken dat wij aandacht organiseren voor mensen met (sociaal)psychische of psychiatrische problemen.

Verder is in 2006 het project 'Erbij horen' gestart. Dit project heeft als doelstelling de zorgsensitiviteit van de dienst Sociale Zaken en Werk te vergroten. In het kader van dit project worden allerlei activiteiten ondernomen om de dienst ontvankelijk te maken voor mogelijke zorgbehoeften en -vragen van klanten en er voor te zorgen dat deze klanten bij de juiste zorgaanbieder terecht komen. Voorbeelden zijn: deskundigheidsbevordering, (beleids)advisering en instrumentontwikkeling.

De missie van dienst Sociale Zaken en Werk is 'alle stadgers actief'. De dienst maakt daarbij geen onderscheid tussen klanten met of zonder belemmeringen of naar de soort belemmeringen. Dit vereist maatwerk. Gedacht wordt aan het ontwikkelen van meer re-integratie instrumenten waarin werk en zorg worden gecombineerd. Voor hen die (nog) geen uitzicht op een betaalde baan hebben, biedt het project Meedoen overigens mogelijkheden om actief aan de samenleving deel te nemen.

- 2.+ 3. Loonkostensubsidies zijn bedoeld om werkgevers financieel tegemoet te komen en over de streep te trekken om uitkeringsgerechtigden met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Er zijn verschillende loonwaarde systematieken. In het algemeen is loonkostensubsidie bedoeld om een verlies van verdien capaciteit te compenseren. Voor WWB loonkostensubsidie hanteren wij een vast bedrag. UWV en DSW doen dat door een bedrag te berekenen per werknemer. In regionaal verband (partners Regionaal arbeidsmarktbeleid) wordt onderzocht of meer afstemming mogelijk en wenselijk is. Mensen met een Wajong uitkering worden zoveel mogelijk ondersteund en werkgevers die hen in dienst willen nemen kunnen doorgaans rekenen op een loonkostensubsidie.

Onze analyse is (zie Educatieve Agenda 2007-2010), dat er nog te weinig samen wordt opgetrokken tussen onderwijs en bedrijfsleven. Samen moeten ze zorgen voor een goede overstap van school naar

werk, meer samenhang in het aanbod en een betere combinatie tussen leren en werken. Een van de maatregelen waar we aan willen werken, is het versterken van de samenwerking tussen praktijkonderwijs, vso, vmbo en mbo en bedrijfsleven.

Een sluitende aanpak is ons streven, ook voor de Wmo doelgroepen. We zullen via de reguliere kanalen nagaan of er aanvullingen nodig zijn zodat deze kwetsbare groepen voldoende aansluiting kunnen vinden.

We zijn in het kader van de Wmo bezig met het uitbrengen van een artikelenreeks in de Gezinsbode en met het ontwikkelen van een nieuwsbrief. Met name deze laatste is ook bedoeld om best practices te laten zien. Niet alleen van de gemeente maar ook van instellingen om elkaar te informeren en te inspireren. Het stimuleren van de communicatie tussen instellingen vinden wij om meerdere redenen van belang.

IV. ICT-voordeel door eisen aan kwaliteit, toegankelijkheid en duurzaamheid.

1. Wij zullen gesubsidieerde instellingen wijzen op de toegankelijkheid van hun *websites* en ze vragen hieraan in hun jaarplannen aandacht te besteden. Eisen stellen op dit terrein gaat ons te ver, maar wel willen wij met de gesubsidieerde instellingen in gesprek gaan over dit onderwerp. Ondersteuning in de vorm van een adviesgesprek kan daarbij worden verleend door onze mensen van het eBureau. Het ontbreekt ons echter aan menskracht en deskundigheid om de *websites* van externen daadwerkelijk te verbeteren.
2. Bedrijven en organisaties stimuleren om hun *websites* toegankelijker te maken vinden wij niet primair onze taak.
3. Het stimuleren van computergebruik door mensen met een handicap zien we niet als onze primaire taak. Daar waar zich mogelijkheden voordoen, zullen wij proberen die te benutten.
4. Het is onze verantwoordelijkheid gemeentelijke informatie drempelvrij te ontsluiten. Alle "*basis content*" op de website zal dan ook volgens de richtlijnen van drempelvrij.nl moeten worden ontsloten.

Op de gemeentesites wordt echter ook geëxperimenteerd met nieuwe vormen van internetcommunicatie. Deze zijn niet altijd drempelvrij en zullen we dus niet inzetten voor de primaire informatievoorziening.

V. Van exclusief naar inclusief denken: Neem maatregelen vanuit een bril van mensen met beperkingen.

1. De kunst van het inclusief beleid is om op alle beleidsterreinen in te spelen op de behoeften van mensen met beperkingen. Dat kan alleen door meer met ze in contact te treden en te leren kijken door hun ogen en te luisteren naar hun opmerkingen over de gewenste richting voor oplossingen. Wij hebben in het meerjarenprogramma Wmo aangegeven, dat we hieraan invulling gaan geven in overleg met de doelgroep. We doen dat in overleg met de Adviesraad voor het Gehandicaptenbeleid en de Wmo adviesraad.
2. Deelname aan de samenleving, contacten tussen mensen in buurten en wijken en op stedelijk niveau is de kern van de Wmo. We hebben daar een scala aan maatregelen voor geformuleerd in het meerjarenprogramma Wmo, waarnaar we verwijzen.
3. De gebruikers hebben invloed op het beleid via de adviesorganen en de verschillende vormen van overleg en inspraak. In het Wmo traject heeft dat tot nu toe naar tevredenheid gefunctioneerd. Nu het aankomt op de uitwerking en uitvoering van het beleid gaan we door met het betrekken van de burgers en vragen we ook aan andere organisaties de mensen meer te betrekken bij de uitvoering, bijvoorbeeld op wijkniveau.
4. Toegankelijkheid van de openbare ruimte is een eerste onderwerp in onze ronde langs de diensten. Gelukkig is daar al het nodige aan gedaan, maar het kan beter. We blijven er daarom aandacht voor vragen, zowel in het ontwerpen van (her)inrichting van de openbare ruimte als bij de uitvoering daarvan. We hebben daar echter geen extra middelen voor beschikbaar en moeten het doen met de beschikbare middelen.
De toegankelijkheid van formulieren is een ander onderwerp waaraan op onderdelen al het nodige is gedaan, maar waaraan we in het inclusief beleid op de verschillende terreinen opnieuw aandacht moeten en zullen besteden.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,